IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 117)**

z dnia 8 czerwca 2022 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (nr 117)

8 czerwca 2022 r.

Komisja Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa, obradująca pod przewodnictwem poseł **Urszuli Pasławskiej (KP)**, przewodniczącej Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2295).

W posiedzeniu udział wzięli: **Edward Siarka** sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami, **Andrzej Pelc** doradca w Departamencie Czystego Powietrza Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Bartosz Bąk**, **Anna Rajewska** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych; **Jakub Bennewicz**, **Sławomir Osuch** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dzień dobry. Otwieram posiedzenie Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa. Witam serdecznie przede wszystkim panie i panów posłów. Witam pana ministra Edwarda Siarkę sekretarza stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska wraz ze współpracownikami.

Na podstawie listy obecności stwierdzam kworum. Informuję, że porządek dzienny przewiduje pierwsze czytanie rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (druk nr 2295). Jeśli nie ma uwag do porządku dziennego, stwierdzam przyjęcie porządku dziennego.

Pani marszałek skierowała w dniu 25 maja br. do naszej Komisji projekt ustawy z druku nr 2295 do pierwszego czytania. Bardzo proszę pana ministra Edwarda Siarkę o uzasadnienie projektu ustawy.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu ds. leśnictwa i łowiectwa Edward Siarka:

Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, przede wszystkim bardzo dziękuję za możliwość zabrania głosu i przedstawienie projektu ustawy. Miała reprezentować ministerstwo na posiedzeniu Komisji pani minister Golińska, niestety zachorowała, stąd moja obecność w tym momencie.

W kilku zdaniach postaram się uzasadnić projekt, który państwu dzisiaj przedstawiamy. Pierwszym celem ustawy – Prawo ochrony środowiska, który obecnie procedujemy, jest bardzo ważna z punktu widzenia zachowania ciągłości funkcjonowania systemów oceny i zarządzania jakością powietrza w Polsce zmiana definicji, gdzie dokonuje się oceny jakości powietrza. Sprawa wywoływała już swego czasu dużą dyskusję w związku z tym, że dwa miasta straciły, według danych GUS, liczbę mieszkańców poniżej 100 tys. W związku z tym była obawa, że trzeba będzie cały system przebudowywać, ale proponujemy zmianę, która pozwoli na prowadzenie jakości powietrza w dotychczasowych strefach oraz zapewni ciągłość realizacji zadań naprawczych w obowiązujących programach ochrony powietrza. W efekcie chcemy, aby został zapewniony dostęp obywateli do bieżącej informacji o stanie jakości powietrza, jak to miało miejsce do tej pory, a także terminowej realizacji działań określonych w programach ochrony powietrza. Ważne jest,

że proponowana zmiana definicji stref wraz z dodaniem wykazu tych stref – bo projekt zawiera wykaz w załączniku do ustawy – spowoduje uniezależnienie podziału Polski na strefy od danych demograficznych Głównego Urzędu Statystycznego. Tym samym utrzymanych zostanie 46 stref w kraju, w których dokonuje się oceny jakości powietrza, tak jak to miało miejsce w latach 2011–2019.

Przypomnę, że mamy 12 aglomeracji o liczbie mieszkańców powyżej 250 tys., mamy 18 miast i 16 pozostałych obszarów wojewódzkich. Utrzymanie tych stref jest konieczne, aby wyeliminować ryzyko konieczności przygotowania przez samorządy wojewódzkie nowych programów ochrony powietrza dla stref miast, w których liczba mieszkańców spadła poniżej 100 tys. Na koniec 2020 r. są to dwa miasta: Legnica i Kalisz.

Projekt zmiany ustawy zmienia również termin przekazywania przez zarządy województw do ministra właściwego ds. klimatu informacji o przyjęciu w drodze uchwały sejmiku województwa programów ochrony powietrza oraz planu działań krótkoterminowych w terminie 7 dni od dnia ogłoszenia w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Ta zmiana, chcę tutaj bardzo wyraźnie podkreślić, jest wprowadzona do tego projektu na wniosek zarządów wojewódzkich.

Doprecyzowano także obowiązek przekazywania przez zarządy województwa sprawozdań okresowych i sprawozdań końcowych z realizacji programów ochrony powietrza i wprowadzono przepisy określające obowiązek przekazywania przez wójta, burmistrza, prezydenta miasta oraz starostę, zgodnie z jego właściwością, zarówno sprawozdań okresowych, jak i sprawozdań końcowych z realizacji programów ochrony powietrza, ich aktualizacji oraz planów działań krótkoterminowych.

Dodatkowo, w ramach uszczelniania systemu zarządzania jakością powietrza, zaproponowano wprowadzenie przepisów określających możliwość nałożenia kar pieniężnych za nieterminowe przekazywanie sprawozdań okresowych. Dodatkowo również określono odpowiedzialność karną za brak realizacji zadań naprawczych określonych w uchwale danego województwa sejmiku wojewódzkiego.

W projekcie wprowadzamy również upoważnienie dla ministra ds. klimatu do wydania rozporządzenia regulującego sposób oceny dotrzymywania wielkości dopuszczalnej emisji oraz sposób postępowania w kwestiach niepewności pomiarowej towarzyszącej ciągłym pomiarom wielkości emisji do powietrza.

Drugim celem tego projektu prawa ochrony środowiska jest określenie maksymalnego limitu wydatków na kolejne 10 lat obowiązywania przepisów, które implementują wymagania unijnej dyrektywy. Chodzi tutaj o to, abyśmy zapewnili marszałkom wojewódzkim utrzymanie 32 etatów (po dwa etaty w każdym z 16 województw) dla osób, które będą się na bieżąco tą tematyką zajmowały. To też jest postulat, który wielokrotnie pojawiał się w dyskusjach i ta zmiana pozwoli na finansowanie zadań zleconych administracji samorządu terytorialnego z zakresu administracji rządowej z budżetu samorządu województw na środki z budżetu państwa oraz wojewódzkiego funduszu ochrony środowiska. Czyli w tym momencie zasilamy, pozwalamy, aby samorząd wojewódzki otrzymał w tym wypadku stosowne środki na prowadzenie tych zadań w imieniu państwa. To rozwiązanie zapewni województwom środki finansowe na wykonywanie zadań z zakresu poprawy jakości powietrza.

Oczywiście wprowadzamy tutaj jeszcze szereg zmian porządkowych, które są bardzo istotne, między innymi dotyczące doprecyzowania kwestii rozliczania i wydatkowania środków z Funduszu Termomodernizacji i Remontów przeznaczonych na realizację znanego państwu już programu „Stop smog”.

Myślę, że to są najważniejsze kwestie, które na początek, tytułem wprowadzenia chciałem państwu przedstawić. Myślę, że w trakcie dyskusji pojawią się jakieś dodatkowe pytania, na które będziemy odpowiadali przy pomocy również państwa dyrektorów, którzy mi towarzyszą. Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Otwieram debatę w sprawach ogólnych projektu ustawy. Bardzo proszę panie i panów posłów o zabieranie głosu. Bardzo proszę, pan Przemysław Koperski.

Poseł Przemysław Koperski (Lewica):

Bardzo serdecznie dziękuję, pani przewodnicząca. Mam pytanie dotyczące tego upoważnienia wynikającego z art. 204a do wydania rozporządzenia regulującego ocenę otrzymywania wielkości dopuszczalnej emisji i sposobów postępowania z niepewnością pomiarową towarzyszącą ciągłym pomiarom wielkości emisji do powietrza. Pytam o to w kontekście nowych rekomendacji WHO. Czy państwo wdrażacie te nowe rekomendacje dotyczące poziomu zanieczyszczeń powietrza w Polsce, czy też art. 204a dotyczy czegoś innego? Bardzo bym prosił panie ministrze o odpowiedź na to pytanie.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

Pani poseł Anita Sowińska.

Poseł Anita Sowińska (Lewica):

Mam pytanie powiązane, jeżeli chodzi o walkę ze smogiem. Do końca czerwca powinna być wypełniona Centralna Ewidencja Emisyjności Budynków. My w ubiegłym roku przegłosowaliśmy taką ustawę. Daliśmy rok gminom i właścicielom domów, ale także spółdzielniom, na stworzenie takiej bazy. Chciałabym zapytać, jaki jest status po roku? Jaki procent jest spełniony? Jeżeli nie jest to nadal bliskie 100%, to jakie działania państwo podejmują, żeby ta baza była kompletna? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuje.

Pan poseł Dobromir Sośnierz.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Szczerze mówiąc, nie mogę zrozumieć potrzeby tej regulacji, o której pan mówi. Jakby pan to jakoś jasno wytłumaczył, dlaczego potrzebujemy zmieniać te kryteria. Jeśli jakieś miasto przestało spełniać te kryteria, to po prostu wypada z systemu. Taki był sens ustalenia tych kryteriów, a nie zmieniać je teraz tylko po to, żeby coś do czegoś pasowało na siłę. Cóż to szkodzi, jeśli nie ma obowiązku, to nikt nie zabrania tam prowadzić tych pomiarów, tak? Po co chcemy utrzymywać obowiązek tam, gdzie on już przestał obowiązywać? Nie rozumiem sensu, dlaczego się w to wikłamy.

Oczywiście resztę pomysłów, kary większe za wszystko, jak to w PiS-owskiej regulacji, przynajmniej rozumiem dlaczego, bo to po prostu lubicie… Ale nie bardzo rozumiem, jaki jest sens tego, od czego pan zaczął, czyli dopasowywania kryteriów pod konkretne miasta, żeby one się jednak na to łapały. Nie łapią się, to się nie łapią. W czym problem?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

Pani poseł Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Może pokuszę się z moim pytaniem o odpowiedź dla posła Sośnierza. Gdyby wnioskodawcy posłuchali opinii i wniosków jeszcze z końcem poprzedniej kadencji, kiedy były wprowadzane te zmiany w ustawie… Przypomnę, że one były wprowadzane pod hasłem wykonania orzeczenia TSUE, które to orzeczenie zobowiązywało Polskę do wprowadzenia zapisów w programach ochrony powietrza, żeby zawierały listę działań, które mają w najkrótszy możliwy sposób poprawić jakość powietrza. Tak w skrócie streszczam sentencję tego orzeczenia i w zasadzie ta ustawa sprowadziła się do tego, żeby formalnie ten obowiązek nałożyć na samorządy województw i – co podnosiliśmy w czasie debat nad tą ustawą – przede wszystkim nie dawała skutecznych narzędzi województwom, które miały egzekwować obowiązki sprawozdawcze, ale i wykonawcze od samorządów i innych podmiotów.

Ta „czyszcząca" w tej chwili ustawa, ona tego w pełni też nie reguluje, bo to nie są instrumenty władcze, kiedy samorząd województwa w uchwale skutecznie zobowiąże w wojewódzkim programie ochrony powietrza i będzie to mógł wyegzekwować, bo ma tytuł prawny do tego, np. przedsiębiorców do określonych działań. To po pierwsze.

Po drugie, to są czysto formalne uszczegółowienia wynikające zwyczajnie z niechlujnej legislacji, której teraz nie można wyegzekwować. Ale ta ustawa nie dotyka istoty sprawy. Nie ma tu ani słowa… są kwestie finansowania, ale tylko regulacji i egzekucji zapisów, a nie rzeczywistej poprawy jakości powietrza. To jest kolejna papierologia, żeby sprawozdawczość i odpowiedzialność za sprawozdawczość przerzucić głównie na samorządy.

W związku z tym mam jeszcze dwa pytania. Jak się ma projekt tej ustawy do „kamieni milowych", co do których zobowiązanie przyjął rząd w KPO i które przewidują, że 2021 r. już mieliśmy mieć: znowelizowany Krajowy Program Ochrony Powietrza, który określi nowe zadania do realizacji na poziomie krajowym, wojewódzkim i gminnym, ustanowienie standardów stref niskiej emisji dla gmin, w których zostały przekroczone dopuszczalne poziomy, zobowiązanie województw do podjęcia uchwał antysmogowych w miastach, w których nie są dotrzymywane określone standardy jakości powietrza (wszystko w 2021 r.) oraz wsparcie finansowe dla samorządów wojewódzkich i lokalnych na promocje realizacji działań określonych w uchwałach antysmogowych oraz przygotowanie punktów informacyjnych dla mieszkańców, prowadzenie zadania polegającego na wzmocnieniu przepisów systemu kontroli egzekwowania realizacji zadań określonych w uchwałach antysmogowych i zobowiązanie prawne do nieudzielania wsparcia na zakup nowych pieców węglowych od stycznia 2002 r.? Jak ten zapis tego kamienia milowego, który podobno był spełniony w 2021 r., ma się do tej ustawy?

Drugie pytanie raczej do przedstawicieli Instytutu Ochrony Środowiska, który to wziął na siebie obowiązek opracowania skutecznego modelowania matematycznego wyników i badań jakości powietrza. Bo na podstawie tego modelowania matematycznego są określane poziomy zanieczyszczeń, a nie w czasie rzeczywistym, jak czasami np. alarmy smogowe to zgłaszają. Jak się ma to modelowanie do rzeczywistych poziomów stężeń? Czy w tym zakresie przewidywane czy prowadzone są jakieś zmiany? Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

Bardzo proszę, jeszcze pani przewodnicząca Zielińska i oddam głos panu ministrowi. Jeszcze Daria Gosek-Popiołek, przepraszam.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo. Pani przewodnicząca, panie ministrze, też mam pytanie takie bardziej szczegółowe do art. 204a. Chodzi mi o wyjaśnienie, jaki problem rozwiązuje dodanie tego artykułu. Rozumiem, że chodzi o doprecyzowanie przez ministra klimatu wartości, o jakie odbiegać mogą normy jakości od tych norm ustalonych. Natomiast chciałabym zrozumieć, czy istnieją wytyczne dotyczące tego konkretnego problemu w dyrektywie o jakości powietrza czy w jakichkolwiek rozporządzeniach unijnych. Jak to rozwiązanie i to rozporządzenie będzie się miało do jakichkolwiek rekomendacji, jeżeli takie istnieją? Wyobrażam sobie, że ten problem jest rozwiązywany czy ma sugerowane rozwiązania w dyrektywach. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pani Daria Gosek-Popiołek.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, mam pytanie dotyczące właściwie programów ochrony powietrza i aktualizacji tych programów. W ustawie w bardzo precyzyjny sposób wyznacza się kwestie przekazywania sprawozdań z realizacji tych programów, a także innych planów działań krótkoterminowych.

Mam pytanie, ponieważ w wielu województwach zbliżamy się do pierwszego terminu związanego z walką ze smogiem, np. w przypadku Małopolski do końca 2022 r. należy, zgodnie z uchwałą antysmogową, zlikwidować kotły niespełniające żadnych norm. Pojawiają się głosy, niestety także wśród samorządowców, że należy przedłużyć te terminy. Wobec tego chciałam zapytać o to, jakie jest stanowisko ministerstwa. Jakie są ewentualnie narzędzia, które ministerstwo może podjąć, żeby przeciwdziałać sytuacji, w której

nagle okaże się, że przyjmowane są aktualizacje tych programów ochrony powietrza, ale one tak naprawdę polegają na tym, że odstępujemy od raz przyjętych zapisów, rozluźniamy je, przesuwamy te punkty, daty graniczne. Tutaj przykład Małopolski rzeczywiście jest specyficzny, że my właściwie byliśmy pierwszym regionem, który na taką skalę podjął walkę ze smogiem, idąc za przykładem Krakowa. Te wszystkie głosy, które pojawiają się w debacie publicznej, zaczynają budzić duże wątpliwości i niepewność. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuje bardzo.

Pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Moja poprzedniczka niejako mnie wywołała do głosu. Szanowni państwo, rzeczywiście Małopolska dała bardzo wyśrubowany termin w programie ochrony powietrza. Trzeba jednak zwrócić uwagę na fakt, że bardzo wiele samorządów właśnie w Małopolsce, w południowej Małopolsce – zwłaszcza u mnie na Podhalu – korzysta np. z projektów parasolowych, które pozwalają zmienić rodzaj palenisk. Są gminy, które prowadzą projekty dotyczące zasilania budynków indywidualnych w ciepło geotermalne i jeżeli te projekty skończą za rok czy za dwa, to jaki jest powód, żeby w tej chwili zmuszać ludzi czy nakładać kary na mieszkańców za to, że nie wymienili źródeł ciepła. Jeżeli ktoś zmuszony czy zobligowany programem małopolskim zmieni źródło ciepła i zainwestuje w kocioł, to już nie będzie zainteresowany jakimkolwiek działaniem czy realizacją projektów, które zaowocują daniem bezemisyjnego źródła. Tak więc trzeba tu przede wszystkim konsultować te rzeczy. Zresztą gminy te kwestie sygnalizowały i niejako sejmik się tutaj pośpieszył. Dlatego uważam, że ta zmiana jest konieczna, żeby doprowadzić do właściwej sytuacji docelowej, która np. pozwoli korzystać z bezemisyjnych źródeł takich jak geotermia czy też rozwiązań fotowoltaicznych i innych nowoczesnych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję, to chyba wszystkie pytania z sali.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Zacznę rzeczywiście od pytania pani poseł Gosek-Popiołek, bo ono jest jak najbardziej zasadnym pytaniem, co w tej sytuacji zrobić. Tylko chcę pani poseł bardzo wyraźnie powiedzieć, że jeżeli chodzi o uchwały antysmogowe, to – jak pani przewodnicząca Paluch powiedziała – mówimy tutaj o kompetencjach samorządu. Jeśli samorząd w uchwale często bardzo ambitnie nawet zakreślił terminy, a niektóre skrócił nawet w stosunku do przepisów krajowych czy unijnych, to w tej chwili musi rozpatrzeć rzeczywiście, czy jest w stanie samorząd lokalny, gminny i ten wojewódzki w tych terminach się wywiązać.

Są też i takie sytuacje, o których mówiła pani poseł, u nas na Podhalu – bo ten rejon też reprezentuję – że jest realizowany duży projekt geotermalny w gminie Szaflary, który zakłada podłączenie miasta Nowy Targ. I teraz samorząd staje przed wyzwaniem: czy czekać do półtora roku, aż ten odwiert zostanie ukończony i będzie realizowana budowa sieci podłączenia miasta, które ma bardzo duże problemy właśnie ze smogiem, czy też przebudowywać już w tej chwili ten system w tym kierunku, który i tak musi odpowiedzieć na pytanie, do jakiego źródła ciepła to miasto ma być podłączone. Samorząd na dzień dzisiejszy będzie musiał odpowiedzieć na pytanie, czy wyspowo dla jakieś tam sytuacji, konkretnego zadania, przesuwa termin realizacji wymogów związanych z tą uchwałą.

Oczywiście problem jest dużo szerszy. Moglibyśmy dużo na ten temat tutaj dyskutować. Podaję to jako przykład tych różnych dylematów, których my sami tutaj nie rozwiążemy. To nie jest zadanie w tym momencie rządu, tylko jest to zadanie przypisane samorządowi i w tych lokalnych dyskusjach to po prostu musi być rozstrzygnięte.

Wracając do innych pytań. Pan poseł Sośnierz pyta o sens tej zmiany. Otóż bardzo wyraźnie w swoim wystąpieniu na początku powiedziałem, że gdybyśmy nie dokonali tej zmiany, to wszystkie te programy ochrony powietrza de facto w województwach trzeba byłoby na nowo przebudowywać. Program jest wieloletni, zostały na to poniesione kon-

kretne koszty, więc skoro tylko ze względów statystycznych GUS-owskich związanych z tym, że spadła liczba mieszkańców w dwóch miastach w Polsce, cały program miałby być nierealizowany i trzeba byłoby go przebudowywać w wielu obszarach, to wydaje mi się, że byłoby z naszej strony nielogicznym działaniem, gdybyśmy rzeczywiście nie zrobili drobnej korekty i nie podtrzymali go. Na to zresztą wiele środowisk ekologicznych, które angażują się w sprawy ochrony powietrza, zwraca uwagę. Już w tamtym roku bardzo mocno zwracano uwagę, żeby dokonać tutaj korekty, aby cały ten program rzeczywiście się niezdeaktualizował.

Jeśli dzisiaj przy tych danych wyrzucilibyśmy dwa miasta, które prowadzimy w programie, to okaże się, że otrzymamy zupełnie inne dane. Zatem to jest logiczne, że ta zmiana jest tutaj wprowadzana. Próbujemy zachować ciągłość tego programu.

Jeśli chodzi o Krajowy Program Ochrony Powietrza – do pani poseł Lenartowicz – chcę powiedzieć bardzo wyraźnie, że program został zaktualizowany. Jest podpisany przez panią minister Annę Moskwę w grudniu tamtego roku i jest opublikowany w „Monitorze Polskim". Co do terminów tutaj jeszcze pani dyrektor dopowie i wyjaśni, bo jest bazą wiedzy na ten temat i nie chciałbym państwa wprowadzać w błąd. W tym momencie oddałbym głos pani dyrektor, żeby uzupełniła moją odpowiedź.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę.

Proszę się przedstawić.

Dyrektor Departamentu Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej MKiŚ Agnieszka Sosnowska:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, Agnieszka Sosnowska, dyrektor Departamentu Ochrony Powietrza i Polityki Miejskiej w Ministerstwie Klimatu i Środowiska.

Tak jak pan minister poprosił, pozwolę sobie uzupełnić w kilku miejscach informację. Pan minister wskazał aktualizację Krajowego Programu Ochrony Powietrza. Rzeczywiście jest to jeden z kamieni milowych określonych w KPO, który de facto warunkuje zapewnienie, że Polska podejmuje działania i dzięki temu środki na program „Czyste powietrze" – program priorytetowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej realizowany wspólnie w wojewódzkimi funduszami, z gminami, oczywiście we współpracy z ministerstwem – będzie mógł być realizowany. Jednym z tych kamieni milowych było właśnie zaktualizowanie, przyjęcie nowego rządowego dokumentu wyznaczającego średnio-, krótko- i długoterminową strategię zarządzania jakością powietrza i podejmowania działań związanych z poprawą jakości powietrza. Tak jak pan minister powiedział, dokument został zaktualizowany, przyjęty i jest realizowany. To znaczy, że zadania określone w różnych horyzontach czasowych są podejmowane.

Jednym z tych działań jest np. usprawnianie programu „Czyste powietrze", wzmacnianie systemu monitoringu jakości powietrza. I jednym z tych działań jest też prowadzenie kampanii społecznych, medialnych, które mają z jednej strony nieść wiedzę odnośnie do współodpowiedzialności czy wpływu działań na rzecz decyzji podejmowanych przez właścicieli gospodarstw domowych na jakość powietrza, ale też dotyczy kwestii transportowych, tutaj w obszarze emisji związanych z ograniczaniem emisji tlenku azotu.

Cała ustawa, która mówi o możliwości określania stref czystego transportu, została przygotowana, wdrożona. Są rozporządzenia wykonawcze. Realizowane są działania ze strony rządowej, ale też stwarzamy przestrzeń do realizacji działań przez samorządy i przez inne organy, które do tego całego systemu poprawy jakości partycypują.

Jeśli chodzi o kamienie milowe, to na pewno w tym układzie nie widzimy zagrożeń realizacyjnych. Dokument jest faktycznie przyjęty i realizowany.

Były pytania pani poseł Lenartowicz odnośnie do modelowania matematycznego. Pozwolę sobie przypomnieć, że od stycznia 2019 r. Instytut Ochrony Środowiska – Państwowy Instytut Badawczy częściowo we współpracy z Głównym Inspektoratem Ochrony Środowiska realizuje zadania związane z modelowaniem matematycznym rozprzestrzeniania zanieczyszczeń powietrza jako system uzupełniający do takiego klasycznego systemu pomiarowego realizowanego przez GIOŚ właśnie w ramach Pań-

stwowego Monitoringu Środowiska. Myślę, że najbardziej widać efekt tej współpracy w aplikacji „Jakość powietrza" przygotowanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Nie dość, że widzimy bieżące wyniki pomiarów jakości powietrza, to widzimy też prognozę. Prognoza jest właśnie elementem najbardziej wizualnym, który z tego systemu modelowania matematycznego pochodzi. Czyli widzimy prognozę, która jest prognozą na najbliższe 2 dni. Pozwala to dostosować pewne zachowania osób do jakości powietrza, jaką się mierzy. Z systemu tego udostępnione są też dane dla samorządów, które są wykorzystywane – to jest chyba najważniejszy duży walor tego projektu – przy tworzeniu programów ochrony powietrza, aktualizacji krajowych programów ochrony powietrza, ale też sprawozdań z realizacji tychże programów ochrony powietrza i planów działań krótkoterminowych. System ten pozwala oszacować w znacznej mierze efekt jakościowy zaprojektowanych działań i de facto ocenić, czy zaproponowane działania przyniosą znaczącą poprawę jakości powietrza, a de facto po to są programy ochrony powietrza przygotowywane.

Jeszcze chciałam zwrócić uwagę na aspekt odnośnie do zmiany art. 204a ustawy – Prawo ochrony środowiska w kontekście zderzenia w tej ustawie przepisów dotyczących zarządzania jakością powietrza, ale też kwestii dotyczących emisji do powietrza czy monitorowania emisji do powietrza, które są realizowane na gruncie dyrektywy o emisjach przemysłowych, czyli u nas w systemie pozwoleń zintegrowanych. Właśnie na potrzeby tegoż obszaru przedmiotowa zmiana art. 204a wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zgłaszanym przez prowadzących instalację, dlatego że pojawiły się wątpliwości na jakich zasadach, kiedy niepewność pomiarową uwzględniać przy ocenie dotrzymywania wielkości dopuszczalnej emisji określoną na podstawie pozwoleń zintegrowanych. Wydaje się, że tutaj jednoznaczne wskazanie pozwoli uniknąć problemów interpretacyjnych.

Powiem też, że ona jest de facto pośrednio na korzyść tych prowadzących instalacje, bo pozwala swobodnie prowadzić działalność dzięki marginesowi niepewności pomiarowej, który odejmujemy od wyniku rzeczywistego pomiaru i odzwierciedlamy. Dziękuję bardzo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Jeszcze, pani przewodnicząca, było pytanie odnośnie do centralnej ewidencji emisyjności budynków. Na dzień dzisiejszy dane, które mamy, jest to stan na 7 czerwca 2020 r. Ilość zebranych informacji pochodzi od 70% podmiotów, gospodarstw, które złożyły deklaracje. Proszę tylko zwrócić uwagę, że te dane oprócz tego, że spływają papierowo, to spływają też mailowo i gminy jeszcze mają pół roku na to, aby ten program doprowadzić do końca, czyli żebyśmy mieli dane ze 100% gospodarstw.

Dane są niezmiernie ciekawe. W tym kontekście dyskusji, która się odbywa, pozwolę sobie podać państwu z tych 70% danych, jakie mamy źródła ciepła i jakie mamy rodzaje używanego paliwa. Jeśli chodzi o paliwa stałe, to z tych deklaracji, które otrzymaliśmy, wynika, że mamy 1161 tys. gospodarstw, gdzie używane jest drewno kawałkowe. Podaję ten przykład w kontekście informacji, która została przygotowana przez dyrekcję Lasów Państwowych o udostępnianiu drewna opałowego, jak wielki hejt wokół tego się rozpętał, również wobec mojej osoby, a mówimy o konkretnym i realnym problemie, czyli 1164 tys. gospodarstw w których de facto ludzie ogrzewają swoje domy, swoje mieszkania drewnem kawałkowym. Ono jest udostępniane w różnej formie oczywiście. W każdym razie taka pula jest uruchomiona.

Inny rodzaj to biomasa – 22 tys. gospodarstw, pellet drzewny – 177 tys. gospodarstw, węgiel i paliwa pochodne – 1647 tys. gospodarstw. Podaję stan, który mieliśmy na 7 czerwca. Dane są niezmiernie istotne i one nam właściwie pokazują skalę tego problemu, jeżeli zaczynamy mówić o problemach z zaopatrzeniem itd. To tak na marginesie dzisiejszej dyskusji. Czuję się w obowiązku, żeby państwu również to podać, ponieważ ta dyskusja się w tej chwili odbywa. Myślę, że Komisja może temu poświęcić dużo więcej czasu wtedy, kiedy będziemy mieli 100% danych, jak te źródła ciepła i rodzaj paliwa używanego w Polsce w tej chwili wygląda.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Panie ministrze, prosimy o odpowiedź na pytanie pani przewodniczącej Zielińskiej o art. 204a,

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Jeśli chodzi o art. 204a, to jeszcze poproszę panią dyrektor Sosnowską. Rzeczywiście, chyba dwa razy to pytanie pojawiło się.

Dyrektor departamentu w MKiŚ Agnieszka Sosnowska:

Bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, pozwolę sobie raz jeszcze wspomnieć o art. 204a ustawy – Prawo ochrony środowiska, którą zmieniamy. Oczywiście chodzi o zakres upoważnienia ustawowego do wydania rozporządzenia, które reguluje kwestie związane z niepewnością pomiarową. Przedmiotowa zmiana jest oczekiwaniem przedłożonym przez prowadzących instalacje. Dotyczy jasnego wskazania, kiedy i na jakich zasadach niepewność pomiaru może być uwzględniona przy ocenie dotrzymywania wielkości dopuszczalnej emisji określonej w pozwoleniach zintegrowanych.

Przypomnę, że aktualny stan prawny w tym zakresie przenosi zobowiązania wprost określone w przepisach prawa Unii Europejskiej. Chodzi tutaj oczywiście o dyrektywę o emisjach przemysłowych zwaną potocznie IED, ale także kwestie dotyczące wielkości emisji określonych w dokumentach technicznych. Nie są one wystarczająco szczegółowe i obejmują jedynie dwa wybrane rodzaje działalności, czyli energetykę i spalanie odpadów, ale problem oceny niepewności pomiarowej dotyczy znacznie szerszego grona instalacji przemysłowych. Jestem przekonana, że uregulowanie kwestii niepewności towarzyszącej ciągłym pomiarom emisji do powietrza – bo o takim pomiarze emisji mówimy – i wskazanie jednoznaczne, w jaki sposób postępować z tą niepewnością pomiarową i jak oceniać ostateczną emisję z tychże instalacji, pozwoli też ujednolicić, zsynchronizować, zharmonizować zasady zarówno na terenie Polski, jak i w innych krajach członkowskich UE, opierając się na tych samych przepisach dyrektywy. Bardzo dziękuję.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Jeżeli mogę. Pani dyrektor, te zapisy wydają mi się uregulowane w dyrektywie CAFE w załączniku nr 1. Tam jest określona wymagana niepewność pomiarowa czy widełki niepewności pomiarowej właśnie w pomiarach stałych, w różnych typach pomiarów. Czy nie wystarczy tylko odniesienie do tego? Czy to się nie odnosi do konkluzji BAT? Proszę to wyjaśnić, bo wydaje mi się to jasno określone. Dziwi mnie, dlaczego musimy to zmieniać rozporządzeniem ministra.

Dyrektor departamentu w MKiŚ Agnieszka Sosnowska:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, szanowna pani poseł, jeszcze raz zwrócę uwagę na dwa obszary. Ustawa z przedłużenia rządowego dotyczy zarządzania jakością powietrza, ale też reguluje kwestie emisji do powietrza z instalacji przemysłowych i wyłącznie tego, w oparciu o dyrektywę o emisjach przemysłowych, dotyczy zmiana art. 204a.

Natomiast to, o co pani poseł zapytała, dotyczy oceny jakości powietrza, która jest dokonywana przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska na terenie całego kraju z uwzględnieniem poszczególnych województw. Rzeczywiście, tutaj absolutnie ona rządzi się swoimi prawami na podstawie zupełnie odrębnej dyrektywy pomiarowo-monitoringowej. Tam bardzo precyzyjnie są określone wszystkie zasoby dotyczące określania niepewności pomiarowej. Tyle tylko, że to są dwa zupełnie różne obszary dotyczące różnego grona odbiorców. Oceny jakości powietrza w tym obszarze niepewności pomiarowych – tutaj absolutnie nic nie ruszamy. Natomiast, jeśli chodzi o prowadzenie działalności gospodarczej przemysłowej i instalacji objętych systemem pozwoleń zintegrowanych, nie było takich precyzyjnych zapisów i o tę harmonizację nam chodzi. To są dwa odrębne obszary.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo.

To już jest jasne teraz. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

Nie widzę więcej pytań. Stwierdzam zakończenie pierwszego czytania. Proponuję przejście do szczegółowego rozpatrzenia projektu ustawy.

Bardzo proszę, czy są uwagi do tytułu projektu? Nie słyszę, tytuł został rozpatrzony. Przechodzimy do art. 1, zmiany pierwszej. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Chciałabym na początku rozpatrywania zwrócić uwagę Komisji na poprawki legislacyjne, które przygotowało Biuro Legislacyjne. To jest 13 poprawek uzgodnionych ze stroną rządową. Proponowałabym przyjęcie tych poprawek w bloku i udzielenie upoważnienia legislatorom do tych drobnych korekt językowych, jakie zazwyczaj udzielamy.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

Czy jest sprzeciw? Jeżeli nie, Komisja rozpatrzyła i przyjęła przedstawione poprawki Biura Legislacyjnego. Rozpatrujemy cały czas zmianę pierwszą art. 1. Nie słyszę uwag, nie słyszę pytań. Zmiana pierwsza została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany drugiej. Czy są uwagi? Nie słyszę, zmiana została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany trzeciej. Bardzo proszę. Nie słyszę, zmiana trzecia została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany czwartej. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator z Biura Legislacyjnego Jakub Bennewicz:

Dziękuję bardzo. Szanowni państwo, mamy uwagę do lit. d w pkt 4. Otóż w literze tej zmienia się upoważnienie ustawowe zawarte w art. 94 ust. 3. To jest problem, który nie dotyczy stricte tej nowelizacji, tego naszego projektu ustawy. Natomiast, ponieważ dotykamy tego upoważnienia, czujemy się w obowiązku zwrócić uwagę, że ono jest sformułowane wadliwie, jeśli chodzi o zasady techniki prawodawczej. Mianowicie zakres spraw przekazanych do uregulowania w rozporządzeniu jest tam rozbity na dwa ustępy. To upoważnienie znajduje się częściowo w ust. 3, częściowo w ust. 4. Zgodnie ze sztuką legislacyjną wszystko powinno znajdować się w jednym przepisie. Stąd nasza sugestia – nie mamy tego wśród naszych poprawek – żeby uchylić ust.4, a jego treść przenieść do ust. 3 tak, aby to upoważnienie znajdowało się w jednym miejscu. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

Proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Pani dyrektor Sosnowska to wyjaśni, ponieważ jest to sprawa szczegółowa.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Proszę

Dyrektor departamentu w MKiŚ Agnieszka Sosnowska:

Bardzo dziękuję. Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, rzeczywiście zasady techniki legislacyjnej i praktyka stosowania przepisów z naszego punktu widzenia w tym obszarze to są dwie różne rzeczy. Oczywiście można odnieść wrażenie, że delegacja ustawowa jest rozdzielona w dwóch różnych obszarach. Niemniej jednak zależało nam na tym, żeby upoważnienie było przede wszystkim szczegółowe i kompletne tak, jak zasady techniki legislacyjnej wymagają. Takiego nienaturalnego podziału materii na ustawową i rozporządzeniową nie dostrzegamy.

Pozwolę sobie zauważyć, że ten przepis w brzmieniu ustawowym jest od 2012 r. i na podstawie tegoż upoważnienia zostały trzykrotnie wydane przepisy wykonawcze przez ministra klimatu i środowiska w 2012 r., 2018 r. i 2020 r. Nie znaleźliśmy przeszkód w procedowaniu tego aktu wykonawczego. Nie znaleźliśmy też przeszkód w ukształtowaniu i stosowaniu. Przede wszystkim odbiorcy tego przepisu, poruszając się na gruncie tego przepisu ustawowego i konkretnego rozporządzenia wydanego na podstawie upoważnienia ustawowego, absolutnie prawidłowo realizowali zadanie.

Bardzo dziękujemy za tę uwagę, rozumiemy pewną trudność. Natomiast praktyka stosowania pokazuje, że nie podzielamy uwag Biura Legislacyjnego odnośnie do konieczności zmiany redakcyjnej w tym zakresie. Bardzo dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo. Czy są inne uwagi bądź propozycje zmiany? Jeżeli nie ma, zmiana czwarta została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany piątej. Czy są uwagi? Nie słyszę, zmiana piąta została rozpatrzona przez Komisję.

Przechodzimy do zmiany szóstej. Nie słyszę uwag, zmiana szósta została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany siódmej. Nie słyszę uwag, zmiana siódma została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany ósmej. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Mamy wątpliwości o charakterze konstytucyjnym w stosunku do tego przepisu. Zaznaczę, że przy całej świadomości tego, że dwa podobne przepisy w prawie ochrony środowiska już funkcjonują – to są art. 332 i 334. Niemniej jednak nasze wątpliwości są poparte orzecznictwem Trybunału Konstytucyjnego i dotyczą dwóch spraw.

Po pierwsze, dopuszczalności odsyłania w zakresie znamion czynu do aktów prawa miejscowego, które są prawem powszechnie obowiązującym tylko na danym obszarze. Tymczasem ten przepis karny będzie obowiązywał na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. To jest pierwsza kwestia.

Druga rzecz, że przepisy karne powinny być szczególnie precyzyjne w zakresie szczególnie znamion czynu, który będzie podlegał karze. Natomiast tutaj te znamiona będą określone w uchwale sejmiku województwa, która jest na tym etapie nieznana. Każda będzie inna, o różnej treści. Wobec tego szczegółowość określenia tych znamion budzi poważne wątpliwości i Trybunał zwracał na to uwagę w wielu orzeczeniach. Tutaj wspomnę tylko o takich o sygn. P 33/05, K 41/07 czy P 50/07. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Pani przewodnicząca, ponieważ ta sprawa ma charakter konstytucyjny, to prosiłbym panią mecenas Piątek, żeby ustosunkowała się do tej uwagi Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani mecenas.

Główny specjalista ds. legislacji w Departamencie Prawnym MKiŚ Magdalena Piątek:

Szanowni państwo, Magda Piątek, Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Odnosząc się do uwagi Biura Legislacyjnego, rzeczywiście ten przepis może budzić wątpliwości co do określoności przepisu karnego. Jednak należy zauważyć, że w orzecznictwie Trybunału Konstytucyjnego nie ma też takiego jednoznacznego określenia – niestety nie jestem w stanie przytoczyć tutaj akurat konkretnego orzeczenia – że nie jest niemożliwe odsyłanie do przepisów o niższej randze niż ustawa, w tym nawet odesłań o charakterze dynamicznym i odesłań np. do uchwał, czyli aktów, które ulegają zmianie w trakcie obowiązywania danego przepisu.

Przepis karny powinien mieć charakter precyzyjny i wydaje nam się, że przy takiej konstrukcji, gdzie zarówno w ustawie, jak i w akcie prawa miejscowego… a właściwie jeszcze inaczej: zarówno w ustawie, jak i wydanym na podstawie ustawy rozporządzeniu, mamy określone szczegółowo, jakie nakazy, zakazy, ograniczenia mogą być wprowadzane na danym terenie uchwałą będącą aktem prawa miejscowego. Czyli mamy trzystopniowe odesłanie: mamy ustawę, mamy rozporządzenie a następnie wydaną na podstawie ustawy uchwałę aktu prawa miejscowego. Wydaje nam się, że ten zakres określoności jest wystarczający i że spełnia wymagania, o których mowa w art. 42 konstytucji.

Należy jeszcze zauważyć, jak słusznie tu pan mecenas z Biura Legislacyjnego powiedział, że te przepisy funkcjonują już na gruncie zresztą nie tylko naszego POŚ, gdzie mamy odniesienie, podobny przepis, który odnosi się do planu działań krótkoterminowych, tj. art. 332 prawa ochrony środowiska, ale też np. ustawy o utrzymaniu porządku i czystości w gminach, gdzie w art. 10 ust. 2a karze aresztu lub grzywy podlega ten, kto nie wykonuje obowiązków określonych w regulaminie przyjmowanym uchwałą rady

gminy, więc tak naprawdę jakby w akcie niższego rzędu. Zatem wydaje nam się, jakkolwiek rzeczywiście pewne wątpliwości może ten przepis budzić, że ten zakres określoności jest wystarczający i proponujemy pozostawienie tego przepisu w brzmieniu zaproponowanym w projekcie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

Pytanie ma pan poseł Dobromir Sośnierz.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Z tego, co pani powiedziała, to pani tylko wzmocniła te zastrzeżenia. Skoro pani mówi, że to w trzech różnych aktach jest de facto dookreślany zakres tego przepisu, to znaczy, że on nie jest jasno określony. Jasno określony to jest przepis zawarty w jednym artykule, w jednej ustawie. Jeśli wynika z aktów na trzech różnych poziomach, to jest to absolutnie potwierdzenie zastrzeżenia Biura Legislacyjnego.

Główny specjalista w departamencie MKiŚ Magdalena Piątek:

Szanowny panie pośle, należy zauważyć jedną rzecz. Prawo skonstruowane jest w ten sposób, że mamy ustawy, rozporządzenia i akty prawa miejscowego będące aktami niższego rzędu. Jest też specyfika funkcjonowania różnych województw czy poszczególnych mniejszych obszarów jak obszar całego kraju. Według Ministerstwa Klimatu i Środowiska najlepszym rozwiązaniem jest jednak możliwość takiego kształtowania przepisów, aby one były jak najbardziej zbliżone do warunków, które panują w danym województwie. Więc taki podział i regulowanie przepisami niższego rzędu sytuacji, która na danym obszarze funkcjonuje, wydaje się słusznym rozwiązaniem. Tym bardziej, że takie rozwiązanie już funkcjonuje. My nie wprowadzamy tutaj nowego rozwiązania. To rozwiązanie, które już funkcjonuje na gruncie innych przepisów, nie budziło do tej pory większych wątpliwości.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze, dziękuję bardzo.

Czy są jeszcze pytania? Proszę, pan poseł Sośnierz.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

W takim razie mam pytanie do Biura Legislacyjnego, czy jest jakaś sugestia. W jaki sposób inaczej można by uregulować, osiągnąć cel zamierzony przez ustawodawcę, nie wikłając się w tak karkołomne konstrukcje prawne?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Czy biuro odpowie?

Legislator Jakub Bennewicz:

Wszelkie inne sposoby uregulowania tej kwestii to już jest jakieś rozstrzygnięcie merytoryczne. Tutaj biuro nie wskaże konkretnego rozwiązania. Natomiast przepis w takim brzmieniu, o takiej konstrukcji, w naszej opinii nadaje się wyłącznie do uchylenia. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

Jeżeli nie ma uwag ani… Jest sprzeciw. Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Zgłaszam sprzeciw.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Poprawka, tak?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Tak, o wykreślenie tego.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Ale jaka poprawka? Jest przygotowana poprawka?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Ja złożyłam sprzeciw, że nie jesteśmy za zaakceptowaniem pkt 8.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Nie, musi być poprawka. Nie ma czegoś takiego, że nie głosujemy. Nie głosujemy tego, czyli rozumiem, że jest poprawka, która wyklucza ten artykuł.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

To znaczy, pani przewodnicząca zapytała: czy są uwagi albo sprzeciw do przyjęcia zmiany ósmej…

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

W jakim trybie?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

…więc ja proponuję…

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

W trybie pisemnym.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Nie, jest sprzeciw wobec przyjęcia bez uwag.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca i Biuro Legislacyjne.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Szanowni państwo, pani poseł nie dopełniła formy pisemnej. Natomiast myślę, że można to po prostu poddać pod głosowanie, bo nie ma wątpliwości, jaki jest wniosek. Chyba że Biuro Legislacyjne ma inny pomysł. Jeśli to dotyczy prawa Unii Europejskiej, to trzy podpisy, tak?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jeden. Tutaj jeden podpis jest potrzebny.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

To ja zaraz złożę.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Szanowni państwo, rzeczywiście, tak jak pani przewodnicząca zasugerowała, nie można głosować samego sprzeciwu dlatego, że ten sprzeciw jest już w druku. Dlatego, żebyśmy mogli nad czymś głosować, potrzebujemy poprawki. Poprawka, jak sugeruje pani poseł, brzmiałaby po prostu: „w art. 1 skreślić pkt 8” i nad tym możemy głosować. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Pytanie do Biura Legislacyjnego. Dlaczego nie możemy po prostu głosować sprzeciwu nad przyjęciem zmiany ósmej?

Legislator Jakub Bennewicz:

Dlatego, że byłby problem, jak ten sprzeciw potem potraktować. Wyobraźmy sobie, że zostałby przegłosowany taki sprzeciw i cóż Biuro Legislacyjne miałoby z tym uczynić? Nie mielibyśmy podstawy do tego, żeby ten sprzeciw wykreślić, bo nie byłoby poprawki o treści „skreślić pkt 8”. Więc ten sprzeciw w zasadzie nie miałby żadnej mocy, żadnej konsekwencji. Konsekwencje może mieć tylko przegłosowana poprawka. Dziękuję.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Rozumiem, dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

W takim razie zgłoszono poprawkę. Poprawka brzmi: „w art. 1 skreślić zmianę ósmą”, tak?

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Tak.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Poddaję poprawkę pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciw? Kto się wstrzyma?

Bardzo proszę o wyniki. Głosowało 22 posłów: za było 6 posłów, przeciw było 15, 1 osoba się wstrzymała. Poprawka nie uzyskała większości. Stwierdzam, że zmiana ósma została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany dziewiątej. Bardzo proszę, czy są uwagi, pytania, poprawki? Nie słyszę. Bardzo proszę.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Ponieważ ten załącznik jest duży, obszerny, bardzo prosiłabym o naświetlenie głównych zmian. Jak to się ma do stanu dzisiejszego? Jakie są główne zmiany w tym szeregu załączników?

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

W tym załączniku pani przewodnicząca nie ma zmian.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

W załączniku nie ma zmian wobec stanu obecnego.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Tak, to są te wymienione według przyjętego tam zakresu, czyli podane województwa, nazwa strefy, kod strefy i obszar strefy. Nic tutaj z materii się nie zmienia, jak również liczba aglomeracji, powiatów nic się nie zmienia.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję. Po przyjęciu art. 1 mam poprawkę dotyczącą dodania art. 1a. Jeżeli zakończyliśmy procedowanie art. 1, to pozwolę sobie zgłosić poprawkę.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jeszcze nie, ale dobrze – po zmianie dziewiątej.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Zmiana dziewiąta została rozpatrzona.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jeszcze nie. Czy są jeszcze inne uwagi? Jeżeli nie ma, zmiana dziewiąta została rozpatrzona.

Zgłoszono poprawkę. Bardzo proszę, pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Szanowni państwo, zgłaszam poprawkę polegającą na dodaniu po art. 1 art. 1a w następującym brzmieniu. „W ustawie z dnia 25 sierpnia 2006 r. o systemie monitorowania i kontrolowania jakości paliw” – tu jest adres publikacyjny – „w art. 3a ust. 2a otrzymuje brzmienie: »Minister właściwy do spraw energii w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw klimatu i ministrem właściwym do spraw gospodarki, co najmniej raz na 4 lata, dokonuje przeglądu wymagań jakościowych określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 2, w celu oceny wpływu ich stosowania na ochronę środowiska,

zdrowie ludzi oraz interesy konsumentów. Wyniki tego przeglądu stanowią podstawę do zmiany tych wymagań«.”.

Szanowni państwo, zmiana polega na wydłużeniu okresu na dokonanie przeglądu wymagań jakościowych z 2 lat do 4 lat. Wynika to z doświadczeń dotychczasowych, że ten dłuższy okres jest właściwy dla rzeczywistej oceny jakości paliw. Związek z materią, który powinnam wykazać tutaj jako wnioskodawca poprawki, jest oczywisty. Chodzi o przedłużenie i dotyczy to stosowania biopaliw. Czyli ma oczywisty związek z materią, którą rozpatrujemy, mianowicie monitorowania czystości powietrza.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Najpierw poproszę ministerstwo.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Nasze stanowisko jest pozytywne, aby wprowadzić tę poprawkę. To wynika z doświadczeń, które ma Ministerstwo Klimatu i Środowiska. Mianowicie dopiero co, 30 czerwca 2021 r., dokonał się przegląd, który pokazał, że warto, żeby ten okres jednak był dłuższy. Okresy dwuletnie powodują, że nakrywają się te terminy i właściwie cały czas robilibyśmy tylko przegląd w tym zakresie. Uważamy, że czteroletni okres jest rzeczywiście dobrą propozycją.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze.

Bardzo proszę, pani Gabriela Lenartowicz.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Dziękuję bardzo. Chciałam zapytać Biuro Legislacyjne. Bo ja jestem o tym przekonana, że ta poprawka złożona w tym trybie zupełnie wykracza poza przedłożenie ustawowe. To już jest praktyka stosowana od dłuższego czasu: takie wrzutki poselskie zupełnie z innej bajki. Ale prosiłabym o opinię Biura Legislacyjnego, bo uważam, że jeśli pani poseł ma taką propozycję, to proszę zebrać grupę posłów i złożyć wniosek o stosowną zmianę tej ustawy, a nie wrzucać dodatkowe rzeczy.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo.

Jest to pytanie o zakres przedmiotowy. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

W naszej ocenie poprawka pozostaje poza zakresem procedowania ustawy z druku nr 2295 nie tylko dlatego, że daje nową nowelizację do samego tekstu, ale także tematycznie absolutnie nie pasuje do tego, co jest celem przedłożenia rządowego. To jest pierwsza kwestia. Też, jak pani poseł powiedziała wcześniej, wydaje się, że to jest wątpliwe konstytucyjnie, gdyż rzeczywiście tego typu poprawka powinna być przedmiotem odrębnej inicjatywy ustawodawczej w trybie art. 118 konstytucji, a nie poprawki, która jest wkomponowana w projekt, który jest już procedowany.

Jeszcze taka kwestia bardzo formalna. Tu tak naprawdę chodzi o ten okres sprawozdawczy z 2 na 4 lata. Nie dostrzegamy pilności wprowadzenia tego typu poprawki, gdyż z uzasadnienia wynika, że ten kolejny okres sprawozdawczy skończy się dopiero 30 czerwca 2023 r. Czyli jest rok na to, żeby dokonać stosownej nowelizacji w trybie, który nie będzie budził wątpliwości ani konstytucyjnych, ani regulaminowych. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję. Jeżeli nie ma więcej głosów, poddaję poprawkę wprowadzającą art. 1a pod głosowanie.

Kto jest za przyjęciem? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Dziękuję, proszę o wyniki. Głosowało 23 posłów: za było 13, przeciw było 8, wstrzymały się od głosu 2 osoby. Poprawka uzyskała większość.

Przechodzimy do art. 2. Bardzo proszę, zmiana pierwsza. Czy są pytania bądź uwagi? Nie słyszę, zmiana pierwsza w art. 2 została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany drugiej. Czy są pytania, uwagi, poprawki? Nie słyszę, zmiana druga została rozpatrzona.

Przechodzimy do zmiany trzeciej. Czy są pytania, uwagi, poprawki? Nie słyszę, zmiana trzecia została rozpatrzona.

Przechodzimy do art. 3. Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

Mamy istotną uwagę o charakterze prawnym. W naszej ocenie ta nowelizacja z 2012 r. już znalazła zastosowanie. Jej nie ma w systemie prawnym. Wszystkie ustawy, które były nowelizowane tą ustawą, mówiąc kolokwialnie, już weszły do ustaw matek. Natomiast przepisy przejściowe dostosowujące – jak przeglądaliśmy – też znalazły zastosowanie łącznie z regułą wydatkową, która kończyła się na 2021 r. Generalnie i kolokwialnie mówiąc, nie za bardzo jest pod co podczepić dodawany art. 12a, gdyż tej nowelizacji jako tako nie ma już w systemie. To jest pierwsza kwestia, bardzo zasadnicza od strony prawnej i legislacyjnej.

Druga, jeżeli chodzi o sam mechanizm korygujący, który jest zawarty w ust. 6 – analogiczna uwaga będzie dotyczyła art. 4 – jest on bardzo ogólny. Przede wszystkim nie wskazuje, jakie wydatki będą redukowane w przypadku zagrożenia przekroczeniem tego akurat mechanizmu… przepraszam, reguły wydatkowej na dany rok. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

No właśnie, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Poproszę tutaj o pomoc panią dyrektor, żeby ustosunkowała się do pytań Biura Legislacyjnego.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Proszę bardzo.

Dyrektor departamentu w MKiŚ Agnieszka Sosnowska:

Bardzo dziękuję. Pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, panie ministrze, pozwolę sobie zauważyć, że przepisy zmieniające ustawę – Prawo ochrony środowiska w 2012 r. to była pierwsza ustawa, która wprowadzała mechanizm reguły wydatkowej zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o finansach publicznych i dokładnie ta sama zmiana prawa ochrony środowiska utrzymująca – tutaj bardzo istotna kwestia – wszystkie zadania, które zostały określone w ustawie z 2012 r., które są nadal realizowane. Zadania dotyczą zarządzania jakością powietrza, czyli zadań realizowanych z poziomu samorządowego: tworzenie programów ochrony powietrza, aktualizacji programów ochrony powietrza, sprawozdawania z realizacji tych dokumentów, ale również zadań związanych z monitorowaniem jakości powietrza, bo w regule beneficjentem środków też jest główny inspektor ochrony środowiska. Wszystkie zadania zostały określone w ustawie z 2012 r. My w pewnym zakresie doprecyzowujemy tylko i modyfikujemy, ale podstawa do realizacji zadań jest określona.

Reguła wydatkowa do tamtej ustawy rzeczywiście kończyła się na 2021 r. Jeżeli chodzi o wydłużanie, bo de facto tutaj mamy do czynienia z wydłużaniem reguły wydatkowej, to zadanie nastręcza pewnych trudności dotyczących charakteru takich przepisów, także skutków ich uchwalania, umiejscowienia w systematyce ustawy i wynikających z tego konsekwencji.

Jeżeli chodzi o wytyczne co do tworzenia ustawy budżetowej… bo o tym musimy powiedzieć, że zapisy de facto zapewniają finansowanie zadań związanych z zarządzaniem jakością powietrza na poziomie samorządowym przede wszystkim w roku 2022, czyli kolejnym po poprzedniej regule wydatkowej, nie nakładają się w tym samym roku. Rozumiem, że literalnie słuchając wypowiedzi pana legislatora, powinniśmy uznać, że powinniśmy na 2021 r. raz jeszcze określić regułę wydatkową, co byłoby dublowaniem środków publicznych i absolutnie takiego efektu osiągnąć nie mogliśmy.

Jeżeli chodzi o praktykę stosowania, projektowania budżetu państwa, tak jak powiedziałam, z pozycji Rady Ministrów tworzymy de facto tę nową strukturę realizacyjną. Zaczęliśmy zgodnie z zasadami 3 lata przed wygaśnięciem reguły wydatkowej. Jak widać, sfinalizowaliśmy wszystkie przepisy, które umożliwiają wprowadzanie, z punktu widzenia ustawy budżetowej, z punktu widzenia przepisów, reguły wydatkowej właśnie w tej materii ustawowej.

Chciałam też zwrócić uwagę, że reguła wydatkowa, która jest przewidziana w art. 3 tego projektu – jeszcze raz podkreślę – wiąże się z wydatkami na realizację zadań realizowanych przez samorządy, przez urzędy marszałkowskie. Przypomnę, że to są środki na wydatki związane z zatrudnieniem, wynagrodzeniem pracowników, po dwa takie etaty w każdym z 16 urzędów wojewódzkich. Zależy nam na utrzymaniu reguły wydatkowej po 2021 r. od 2022 r., ponieważ zadania merytorycznie są utrzymane, środki przenosimy na rachunki urzędów marszałkowskich, czyli finansujemy zadania administracji rządowej zlecone administracji samorządowej ze środków budżetowych. Z drugiej strony też zapewniliśmy finansowanie tego w ustawie budżetowej. Nie znaleźliśmy żadnego innego sposobu na zapisanie tego i w przedłożeniu rządowym takie zapisy się znalazły.

Jeszcze pan legislator podnosił kwestie dotyczące tzw. mechanizmu korygującego. Mechanizm korygujący został zapisany w tymże art. 3 ustawy. Zanim zbudowaliśmy ten przepis, zebraliśmy zapotrzebowanie ze strony urzędów marszałkowskich odnośnie do wynagrodzeń i potrzebnych kosztów związanych z realizacją zadań. Przypomnę, że oprócz etatów są to środki na realizację, tworzenie programów ochrony powietrza, jeżeli to jest wymagane do aktualizacji i też częściowo wynika wprost z realizacji zadań, które się wiążą z monitorowaniem i nadzorowaniem realizacji tych zadań. Zebraliśmy te informacje jeszcze w tym roku. W maju ostatni raz je weryfikowaliśmy, więc możemy zapewnić, że są to potrzeby realne, zweryfikowane. Zaproponowany mechanizm korygujący nie dopuszcza takiego ryzyka, że środki te zostały w niewłaściwy sposób proporcjonalnie rozłożone i mogą stanowić problem realizacyjny czy problem związany z zapewnieniem ich wydatkowania. W związku z tym bardzo proszę o pozostawienie tego brzmienia w brzmieniu zaproponowanym przez nas.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Sławomir Osuch:

Jeszcze raz chcemy powtórzyć, że jest to próba dodawania artykułu do ustawy, która już wyekspirowała, która znalazła zastosowanie i której nie ma w systemie. To po pierwsze. Po drugie, nie byłoby takiego problemu, gdyby rzeczywiście strona rządowa zastosowała się do dyspozycji z art. 50 ust. 1c ustawy o finansach publicznych, który nakazuje wprowadzenie reguły wydatkowej na 10 lat na 3 lata przed upływem terminu obowiązywania poprzedniej. Tu natomiast nie mamy nawet „na zakładkę”. To jest już po fakcie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

No tak. Być może w drugim czytaniu ten problem prawny jednak warto byłoby skorygować.

Wpłynęła poprawka Gabrieli Lenartowicz, w której proponuje się skreślenie art. 3.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

I art. 4.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Jak będziemy art. 4 rozpatrywać, wówczas będziemy o tym mówić.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Chciałabym tylko uzasadnić.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Od przedłożenia rządowego naprawdę oczekujemy staranności w przygotowaniu. My tyle razy się borykamy ze złą, niechlujną, byle jaką legislacją. Myślę, że rolą posłów w parlamencie jest dbanie o powagę izby i jednak reprezentowania dobrej, gruntownej techniki legislacyjnej. Od tego jesteśmy. Tu dla nas wyznacznikiem jest opinia Biura Legislacyjnego sejmowego, a nie opinia przedstawiciela resortu, który powinien dużo bardziej starannie przygotowywać te projekty. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze, dziękuję bardzo. Tu nie mamy do czynienia ze sporem merytorycznym, tylko sporem prawnym.

Poddaję poprawkę pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem poprawki? Kto jest przeciwko? Kto się wstrzymał?

Bardzo proszę o wyniki. Głosowało 21 posłów: za było 8, przeciw było 13, nikt się nie wstrzymał. Poprawka nie uzyskała większości. W związku z tym art. 3 został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 4. Zanim głosowanie nad poprawką o skreślenie tego artykułu, czy są uwagi? Nie słyszę, w takim razie rozpatrujemy poprawkę pani Lenartowicz, która proponuje skreślenie art. 4.

Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o wyniki. Głosowało 20 posłów: za było 7, przeciw było 12, wstrzymała się 1 osoba. Poprawka nie uzyskała większości. Art. 4 został rozpatrzony.

Przechodzimy do art. 5.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Czy mogę poprosić o głos?

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Proszę bardzo.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Dziękuję bardzo. Wysoka Komisjo, chcę zgłosić poprawkę drugą polegającą na tym, żeby po art. 4 dodać art. 4a. Do Biura Legislacyjnego, do sekretariatu poprawka została przekazana:

„W ustawie z dnia 12 czerwca 2015 r. o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 po pkt 14 dodaje się pkt 14a w brzmieniu: »14a) paliwie z biomasy – rozumie się przez to paliwo z biomasy, o którym mowa w art. 3 pkt 21a rozporządzenia Komisji (UE) 2018/2066«;

2) po art. 141 dodaje się art. 141a w brzmieniu:

»1. W okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r. biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy wykorzystywane do spalania przez operatora statku powietrznego albo prowadzącego instalacje, uznaje się za spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych, o których mowa w art. 38 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia Komisji (UE) 2018/2066.

2. Przyjęte w zatwierdzonych planach monitorowania, o których mowa w art. 80 ust. 1, wymagania dotyczące potwierdzenia spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczania emisji gazów cieplarnianych przez biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy, które zostały wykorzystane do spełniania w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., uznaje się za spełniające zgodnie z ust. 1«.".

To jest całość poprawki. Uzasadnienie polega na tym, że zmiana zaproponowana do wymienionej ustawy stanowi wykonanie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2022/388 z dnia 8 marca 2022 r. zmieniającego wcześniejsze rozporządzenie wykonawcze – właśnie to powoływane 2018/2066 – w sprawie monitorowania i raportowania w zakresie emisji gazów cieplarnianych na podstawie dyrektywy 2003/87/WE. Rozporządzenie to przewiduje możliwość przesunięcia do 2023 r. obowiązku wykazywania kryteriów zrównoważonego rozwoju oraz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w odniesieniu do biopaliw, biopłynów i paliw biomasy wykorzystywanych do spalania, co będzie tożsame z przyjęciem, że emisja ze spalania w 2022 r. paliw z biomasy, biopłynów i biopaliw, raportowana w ramach systemu EU ETS, będzie traktowana jako zeroemisyjna bez konieczności wykazywania dowodów na spełnienie ww. kryteriów.

Krótko mówiąc korzystamy z rozporządzenia Komisji Europejskiej w tym zakresie i przedłużamy możliwość stosowania. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dobrze. Najpierw zapytam pana ministra, później Biuro Legislacyjne, później państwu oddam głos.

Poseł Daria Gosek-Popiołek (Lewica):

Przepraszam, czy możemy dostać to na piśmie?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Przekazałam do sekretariatu przed posiedzeniem Komisji. Myślę, że jest możliwość zrobienia kserokopii.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Jeśli chodzi o tę poprawkę, to ministerstwo jest jak najbardziej za jej przyjęciem. Chodzi tutaj o to, żebyśmy rzeczywiście zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji Europejskiej mogli zaliczyć te paliwa do paliw zeroemisyjnych. Natomiast w tym momencie pracujemy również nad kryteriami, które te paliwa będą musiały zawierać. Taki okres przejściowy jest po prostu konieczny.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, Biuro Legislacyjne.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Na początku chciałbym się odnieść do pewnego lapsusu językowego pani przewodniczącej. Przeczytała pani, że to jest dodawany art. 14la, a to jest 141a, dla rozwiania wszelkiej wątpliwości.

Mamy do tej poprawki kilka uwag ogólnych i jedną szczegółową propozycję, w jaki sposób można byłoby ją zmienić. Otóż po pierwsze, poprawka – również jak w przypadku tej poprawki pierwszej – w naszej ocenie wykracza poza zakres przedłożenia, nie ma merytorycznego związku z pozostałą częścią projektu.

Kolejna kwestia. Może najpierw, żeby wymienić te uwagi ogólne, odniosę się do pkt 2 w tej poprawce, czyli do dodawanego art. 141a. Nasze wątpliwości, czujność zawsze wzbudza fakt, że przepis de facto ma charakter wsteczny, tzn. ma obowiązywać de facto od 1 stycznia 2022 r. To zawsze budzi pewne wątpliwości.

Po drugie, w tym samym ust. 1 dodawanego art. 141a mamy odesłanie do art. 38 ust. 5 akapit pierwszy rozporządzenia Komisji 2018/2066. Jak się spojrzy do tego przepisu, tam jest kolejne odesłanie z kolei do dyrektywy 2018/2001, czyli to takie klasyczne odesłanie kaskadowe. Próba naprawienia tego problemu miałaby już charakter merytoryczny. Tutaj akurat konkretnej propozycji nie mamy. Zwracamy tylko uwagę na problem.

Jeśli zaś chodzi o ust. 2 w tym dodawanym artykule, to tam mamy taką ogólną wątpliwość, czy on jest potrzebny, czy on wnosi jakąś wartość dodaną w stosunku do ust. 1? Proszę zwrócić uwagę, że w ust. 1 mówimy o tym, że w tym podanym okresie biopaliwa, biopłyny i paliwa z biomasy uznaje się za spełniające kryteria zrównoważonego rozwoju ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Po czym w ust. 2 mówimy, że w przyjęte w zatwierdzonych planach monitorowania właśnie te wymagania dotyczące potwierdzenia spełnienia kryteriów zrównoważonego rozwoju i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych uznaje się za spełnione zgodnie z ust. 1. Czy to jakby już nie wynika z ust. 1?

Teraz już ta szczegółowa propozycja. Mianowicie w pkt 1 ta poprawka wprowadza nową definicję do ustawy o systemie handlu uprawnieniami dotyczącą pojęcia „paliwa z biomasy". Proszę zwrócić uwagę, że to pojęcie „paliwo z biomasy" będzie występowało tylko w jednym jedynym artykule, mianowicie w dodawanym art. 141a. Zgodnie z zasadami techniki prawodawczej nie umieszcza się w ustawie definicji, jeżeli ona występuje tylko w jednym przepisie. Zwłaszcza, że będzie to przepis przejściowy, który się skonsumuje i de facto pozostanie w systemie prawa, ale już nie będzie miał mocy prawnej po tym, jak zostanie skonsumowany. Więc ta definicja w praktyce będzie się odnosiła do niczego, zostanie – że tak powiem kolokwialnie – goła definicja w ustawie.

Stąd nasza propozycja, żeby skreślić pkt 1 w dodawanym art. 4a, a za to w art. 141a dodawanym, zarówno w ust. 1, jak i w ust. 2, po wyrażeniu „paliwo z biomasy" w różnym przypadku dodać „w rozumieniu art. 3 pkt 21a rozporządzenie Komisji UE 2018/2066". Cel będzie dokładnie ten sam spełniony, zmian merytorycznych nie będzie żadnych, a legislacyjnie będzie to pod tym względem poprawne. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Proszę bardzo, pani przewodnicząca.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Jako osoba zgłaszająca wyrażam akceptację dla takiego postępowania. Myślę, że to jednak przysłuży się formie tego przepisu.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę o zabieranie głosu. Bardzo proszę, pani Lenartowicz, pani poseł Zielińska.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Chciałabym poprosić, jeśli pani wiceprzewodnicząca inicjatorka tej poprawki wyraża zgodę, żebyśmy to brzmienie autopoprawki do poprawki uzyskali też na piśmie, regulaminowo, żebyśmy wiedzieli, nad czym głosujemy.

Druga kwestia. Ja już nie będę wyrażała oburzenia, ja oczekuję, że następnym razem do ustawy – Prawo ochrony środowiska albo o ochronie powietrza będziemy mieli, np. przepisy dotyczące przerywania ciąży albo równie związane z materią, nad którą procedujemy.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pani przewodnicząca Zielińska. Następnie odniesie się pani przewodnicząca Anna Paluch. Jeszcze pan Dobromir Sośnierz. Pani, jako autorka poprawki, odniesie się do całości.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Zainspirowana tą poprawką pani przewodniczącej Anny Paluch mam taką sugestię do niej, że może wpiszemy do tej ustawy, że węgiel jest zeroemisyjny i że to obowiązuje od 1990 r. i nagle okaże się, że cała polska gospodarka jest już zeroemisyjna, możemy odhaczyć cel na 2050 r. i iść do domu. Tylko to oczywiście nie będzie miało nic wspólnego z rzeczywistością. To będzie działało na zasadzie działania prawa wstecz, ale to państwu nie przeszkadza i będzie wychodziło poza zakres ustawowy tego przedłożenia, co też państwu nie przeszkadza. Więc to będzie w państwa stylu.

A na poważnie mam do Biura Legislacyjnego pytanie. Czy po uwzględnieniu państwa sugestii w tej poprawce ona wejdzie w zakres przedłożenia, które dzisiaj procedujemy, czy nie? Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję.

Jeszcze pan poseł Dobromir Sośnierz.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Zwracam się do państwa z PiS-u przede wszystkim. Państwo sobie oczywiście przegłosujecie, co chcecie, bo wiele razy pokazywaliście, że wszelkie uwagi merytoryczne, legislacyjne macie gdzieś. Ale zastanówcie się przez chwilę, jakie państwo tworzycie. Tworzycie państwo z trytytek i tektury, w którym sami nie szanujecie reguł, które ustalacie dla innych. Jeżeli oczekujecie, że prawo będzie przestrzegane przez ludzi, a sami przy jego stanowieniu non stop gwałcicie zasady techniki prawodawczej, zasady konstytucyjne, to jak możecie oczekiwać, że ono będzie traktowane poważnie?

Ludzie, którzy oglądają tę Komisję – a myślę, że może powinni – powinni wyciągnąć właśnie taki wniosek. I chyba dobrze, żeby taki wniosek wyciągali, żeby nie szanowali waszego prawa, żeby go nie przestrzegali, skoro wy sami macie wszystko gdzieś. To jest

jakieś totalne dziadostwo, pisane na kolanie z wieloma błędami, wrzucane do ustawy nie na temat, obowiązujące wstecz w ogóle. Co to w ogóle jest?

Jak sobie wyobrażacie, że będzie zarządzane na dłuższą metę takie państwo, w którym nikt nie szanuje jego konstytucyjnych reguł, w którym nikt nie szanuje reguł stanowienia prawa? Stwarzacie precedensy, na które później będą się powoływać ci, którzy po was przyjdą również. Jak dziadowskie państwo odziedziczą po was następcy?

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Jeżeli można, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pan minister ma głos.

Sekretarz stanu w MKiŚ Edward Siarka:

Chciałem dosłownie jednym zdaniem do wypowiedzi pana posła Sośnierza. Problem polega na tym, że sprawozdawczość, o której my mówimy, wynika z przepisów unijnych, które zostały wprowadzone w marcu z obowiązkiem od 1 stycznia. My w tej chwili wprowadzamy to do swojego prawa. Nic nadzwyczajnego się tutaj nie dzieje. Tak jak mówię, sama Komisja Europejska nas tak stawia. Zresztą nie tylko my jako Polska zwracamy na to uwagę, ale zwracają uwagę również inne kraje członkowskie, które mają ten sam problem. Dlatego, że ten okres sprawozdawczości dotyczy okresu od 1 stycznia, a same przepisy obowiązują od marca. W związku z tym ten zapis mówiący o sprawozdawczości od stycznia do końca tego roku będzie realizowany i tak w przyszłym roku. Mówimy o tego rodzaju sprawozdawczości.

O uzupełnienie prosiłbym pana dyrektora, żeby jeszcze odniósł się do tych problemów, które państwo podnoszą.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę. Zabieramy głos przez podniesienie ręki. Bardzo proszę, pan dyrektor ma głos.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Pani przewodnicząca, nie udzieliła mi pani głosu i teraz są takie „dialogi na cztery nogi".

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę o merytoryczną dyskusję. Wszyscy dzisiaj jesteśmy poruszeni poprawkami, które są przedstawiane poza zakresem przedmiotowym ustawy.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Proszę o udzielenie głosu.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Udzielę pani po głosach pana ministra i Biura Legislacyjnego. Pamiętam, jak państwo byliście w opozycji – bardzo krytykowaliście. Dzisiaj robicie dokładnie tak samo, a nawet jeszcze więcej. Bardzo proszę, panie ministrze, dokończyć odpowiedź. Rozumiem, że dyrektor zabiera głos.

Zastępca dyrektora Departamentu Strategii i Analiz MKiŚ Paweł Różycki:

Dzień dobry. Szanowna pani przewodnicząca, szanowni państwo, Paweł Różycki, zastępca dyrektora Departamentu Strategii i Analiz.

Uzupełniając tylko kwestie konieczności wprowadzenia poprawki, skąd ona wynika… Kwestia dotyczy systemu certyfikacji i spełniania przez biomasę kryteriów zrównoważalności na potrzeby rozliczania w systemie handlu uprawnieniami do emisji. Jest to problem zatwierdzania certyfikowania przez Komisję jednostek certyfikujących. Po prostu Komisja nie zdążyła z certyfikacją jednostek. Tych jednostek jest mało. Nie jest to problem, tak jak wspomniał pan minister, tylko w Polsce. To rozporządzenia i ta derogacja specyficzna została wprowadzona na wniosek wielu państw członkowskich po to, żeby wyjść naprzeciw przedsiębiorcom, którzy chcąc nawet certyfikować tę biomasę, nie mają po prostu jak tego zrobić. Stąd przedłużenie braku obowiązku wykazywania tych kryteriów do przyszłego roku. Państwa członkowskie mogą podjąć taką decyzję i, jak rozumiem, to jest cel tej poprawki. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Biuro Legislacyjne, bardzo proszę.

Legislator Jakub Bennewicz:

Dziękuję. Odpowiadając na pytanie pani przewodniczącej Zielińskiej, ta korekta do poprawki, na którą zgodę wyraziła pani przewodnicząca Anna Paluch, ma charakter czysto legislacyjny. Ona oczywiście poprawia tę poprawkę, zmierza w dobrym kierunku. Natomiast te nasze wątpliwości ogólne, które przedstawiałem, zostają – zarówno te inne mniejszego kalibru, jak i ta dotycząca tego, że poprawka wykracza poza zakres przedłożenia. Dziękuję.

Poseł Urszula Zielińska (KO):

Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

W tej chwili ma głos autorka poprawki, pani przewodnicząca Anna Paluch.

Poseł Anna Paluch (PiS):

Teraz mój głos byłby musztardą po obiedzie. Chciałam przekazać jedną podstawową informację, że korekta, którą zaproponował pan mecenas, ma charakter czysto legislacyjny. Przyjęliśmy na początku 13 poprawek legislacyjnych, ta będzie 14. z tych poprawek zaproponowanych przez Biuro.

Tutaj, jak widać, przyganiał kocioł garnkowi, a sam smoli. Jak się okazuje, Komisja Europejska, która dla wielu z państwa jest wzorem wszelkich cnót, też nie jest w stanie prowadzić spraw w taki sposób, który nie budzi wątpliwości prawnych. W związku z powyższym zamiast rytualnych narzekań wnioskuję o przejście do procedowania nad poprawką.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo proszę, pan Dariusz Bąk.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Pani przewodnicząca, ja do pani mam uwagę. Bardzo proszę, żeby pani nie dopuszczała tutaj do chuligańskich zachowań niektórych posłów. W trakcie wypowiedzi padają określenia, które są uwłaczające powadze tej Komisji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Dziękuję bardzo.

Jeszcze pan poseł Sośnierz do poprawki.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

Jeśli Komisja Europejska wymaga od nas implementowania praw wstecznie, należy po prostu takie żądania odrzucić. Ja oczekiwałbym tego od polskiego rządu, jak mówicie o wstawaniu z kolan. Dlaczego mamy kolejne dziadostwo implementować do swojego kraju tylko dlatego, że Komisja Europejska czegoś nie zrobiła na czas? Co to w ogóle jest za uzasadnienie?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Proszę to powiedzieć przedsiębiorcom, którzy z tych przepisów będą korzystać i na te przepisy czekają.

Poseł Dobromir Sośnierz (Konfederacja):

To nie usprawiedliwia działania prawa wstecz. Przepraszam bardzo, nie możemy się na to zgadzać tylko dlatego, że Komisja Europejska to robi. To wytykajmy im to dziadostwo, a nie róbmy jeszcze gorzej.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Mam wrażenie, że zakres merytoryczny dyskusji nad poprawką został wyczerpany. Dlatego poddaję pod głosowanie poprawkę, która wprowadza art. 4a ze zmianami przedstawionymi przez Biuro Legislacyjne. Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki. Głosowało 22 posłów: za było 13, przeciw było 8, wstrzymała się 1 osoba. Poprawka została przyjęta.

Przechodzimy do art. 5. Bardzo proszę, zmiana pierwsza. Nie słyszę pytań, uwag, poprawek. Zmiana pierwsza została rozpatrzona.

Zmiana druga. Czy są uwagi, pytania poprawki? Nie słyszę. Zmiana druga została przez Komisję rozpatrzona.

Art. 6. Czy są pytania, uwagi, poprawki? Nie słyszę.

Art. 6 został rozpatrzony.

Art. 7. Nie słyszę uwag. Art. 7 został rozpatrzony.

Art. 8. Czy są uwagi? Nie słyszę. Art. 8 został rozpatrzony.

Art. 9. Nie słyszę głosów. Art. 9 został rozpatrzony.

Art. 10. Czy są uwagi? Nie słyszę. Art. 10 został rozpatrzony.

Art. 11. Nie słyszę uwag. Art. 11 został rozpatrzony.

Art. 12. Nie słyszę uwag. Art. 12 został rozpatrzony.

Przechodzimy do rozpatrzenia całej ustawy. Jest prośba o głos? Bardzo proszę.

Poseł Gabriela Lenartowicz (KO):

Szanowni państwo, w związku z tym, że ta ustawa przestaje być zupełnie tą ustawą, która została złożona, bo w pierwotnym zamyśle – zwracaliśmy na to uwagę – miała służyć poprawieniu poprzednich błędów legislacyjnych, a okazuje się, że jeszcze wprowadza kolejne błędy i jest „koszmarkiem” który merytorycznie kompletnie…

Może pani pozwoli mi mówić? Czy pani w ogóle decyduje już o wszystkim?

Ja mam propozycję. Jeśli pani przewodnicząca Paluch ma pomysły legislacyjne, to niech je składa i nie wprowadza nas wszystkich w błąd i konsternację, bo nawet słów brakuje. Nasz klub będzie przeciwko temu przedłożeniu.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Bardzo dziękuję.

W takim razie poddaję cały projekt pod głosowanie. Kto jest za przyjęciem ustawy z poprawkami? Kto jest przeciwko? Kto się wstrzymał?

Proszę o wyniki. Głosowało 22 posłów: za było 13, przeciw było 6, wstrzymało się od głosu 3 posłów.

Pozostało nam wybranie posła sprawozdawcy. Bardzo proszę.

Poseł Dariusz Bąk (PiS):

Pani poseł Anna Paluch.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Czy pani przewodnicząca się zgadza?

Poseł Anna Paluch (PiS):

Tak, oczywiście.

Przewodnicząca poseł Urszula Pasławska (KP):

Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Dziękuję bardzo.

Na tym porządek dzienny został wyczerpany. Zamykam posiedzenie Komisji.